

Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvio vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2028

Kasvatus- ja opetuslautakunta 16.09.2025 § 64
287/02.02.00/2025

Valmistelija

Sivistysjohtaja Jonna Heikkilä, 11.9.2025

Kauhavan kaupunginhallitus on kokouksessaan 23.6.2025 § 172 hyväksynyt vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman laadintaohjeet.

Lähtötilanne Kauhavan kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös oli ylijäämäinen. Taseen kumulatiivinen ylijäämä kasvoi 18 miljoonaa euroon. Vuoden 2025 talousarvio on noin 0,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuoden 2025 tulosenusteeseen liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä, joiden toteutuessa vuoden 2025 tulos painuu alijäämäiseksi. Tase säilyy kuitenkin ylijäämäisenä.

Kunta-alan palkkaratkaisu nostaa palkkoja vuoden 2025 tasosta 2,47 %, minkä lisäksi palkkoihin tulee kustannusvaikutukseltaan 0,4 % kehittämiserä.

Talousarvion valmistelu Kauhavan kaupungin taloussuunnittelukausi on kolme vuotta, 2026–2028. Vuodelle 2026 laaditaan talousarvio ja vuosille 2027–2028 taloussuunnitelma. Talousarvio sisältää käyttötalousosan, tuloslaskelmaosan, investointiosan, rahoitusosan ja taloussuunnitelman.

Osana talousarviota hyväksytään myös henkilöstösuunnitelma. Talousarvio laaditaan valtuustoon nähden sitovana käyttötalousosan osalta toimielintasolla ja investointiosan osalta hankeryhmittäin toimielintasolla kuitenkin siten, että hankinta-arvoltaan yli 1.000.000 euron investoinnit käsitellään erillisenä hankkeena. Investointien osalta laaditaan investointisuunnitelma, joka käsitellään valtuustossa joko erillisenä asiana tai talousarvion liitteenä.

Talousarvioon otetaan vuonna 2023 hyväksyttyyn kaupunkistrategiaan perustuvat konserni- ja toimielintasoiset, valtuustoon nähden sitovat strategiset tavoitteet ja niiden toteutumista kuvaavat mittarit. Hallintokunnat valmistelevat talousarvioesityksensä annettujen ohjeiden ja käytyjen etukäteiskeskustelujen perusteella. Toimielimet palauttavat talousarvioesityksensä 19.9.2025.

Kaupunginhallitus antaa talousarvioesityksensä 17.11.2025 (talousarviokirja valtuuston käsiteltäväksi). Tätä ennen julkaistaan kaupunginjohtajan talousarvioehdotus. Valtuusto käsittelee talousarvion 8.12.2025

Käyttötalous

Kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvio laaditaan valtuustoon nähden sitovana. Palkkamäärärahat varataan siten, että heinäkuun 2026 palkkoja korotetaan 3,6 prosentilla. Sopimuskorotusten lisäksi palkkoihin vuonna 2026 tulevat työkokemukselliset huomioidaan.

Talousarvioehdotukset tulee tehdä todellista tarvetta vastaaviksi tarkkaa taloutta noudattaen. Talousarvioon ei saa sisällyttää nykytasosta toimintaa

laajentavia uusia määrärahoja. Informatiivisissa tiedoissa annetaan selvitys hallintokunnan talousarviovuoden toiminnasta.

Tavoitteet

Talousarvioon sisällytetään valtuustoon nähden sitovat, toimielinkohtaiset strategiset tavoitteet. Tavoitteiden tulee toteuttaa kaupunkistrategiaa. Tavoitteita asetetaan 3 / toimielin.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan strategiset tavoitteet on johdettu valmisteilla olevan kaupunkistrategian suuntaviivoja noudattaen. Ne ovat seuraavat:

1) Tarkoituksenmukaiset ryhmäkoot perusopetuksen osalta

Mittarit:

- Keskimääräinen oppilaiden lukumäärä / oppitunti,
- OPH:n ryhmäkokosuositusten toteutuminen %-osuutena kaikista oppitunneista ryhmäkoosta/vuosiluokka

2) Varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen lasten ja oppilaiden tuen oikea-aikaisuus ja resurssointi

Mittarit:

- Asiakastyytyväisyyskyselyn keskiarvo %
- Henkilöstökysely oppimisen tuen lakiuudistuksen käyttöönotosta %
- Oppilaskohtainen ohjaajaresurssi perusopetuksessa ohjaaja-/oppilasmäärä

3) Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen, koulupudokkuuden ennaltaehkäisy koulunuorisotyön ja muun moniammatillisen yhteistyön edistäminen

Mittarit

- kouluterveyskysely %
- teaviisari %
- lukuvuosisikysely koulun ja kodin välillä %
- koulupoissaolojen seuranta / oppilas %

Henkilöstöön liittyvät muutokset

Perusopetuksen osalta lisäyksenä on jopoluokan toiminnan vakiinnuttaminen. Joustavan perusopetuksen (jopo-luokka) toiminta on käynnistynyt lukuvuoden 2025–2026 alussa. Tämän ryhmän vakiinnuttamiseen ja toiminnan kehittämiseksi on tarve yhdelle jopo-opettajalle. Valmistavan opetuksen osalta on budjetoitu koko vuodeksi 2026 2 opettajaa ja 2 koulunkäynninohjaajaa sekä viiden kuukauden osalta kolmas valmistavan opetuksen opettaja.

Valmistavan opetuksen käyneiden oppilaiden määrä on Kauhavalla merkittävä, joten S2 opetuksen (suomi toisena kielenä) tarve on kasvanut merkittävästi. Tarpeeseen on reagoitu lisäämällä S2 opettajien määrää ja opetustunteja. Lisäys näkyy henkilöstösuunnitelmassa.

Varhaiskasvatuksen tehtäväalueella on tavoitteena edistää toimintakulttuuria, jossa isompien päiväkotien yhteydessä toimii lastenhoitaja, jonka sijoittelu täsmentyy lapsiryhmien tarpeen mukaan sekä päiväkodin johtajan ohjauksen mukaan. Varhaiskasvatuksessa on 3

täyttämätöntä vakanssia, joihin on varattu määräraha tämän kaltaiselle toiminnan kokeilulle. Kokeilua puoltaa yhteistyötoimikunnan pöytäkirjan kirjaus, jossa henkilöstön jaksamista halutaan tukea, varmistaa henkilöstön työturvallisuus sekä taata jokaiselle lapselle oikeus turvalliseen ympäristöön. Lastenhoitajien lisäämisellä on merkittävä työkuormitusta vähentävä vaikutus myös päiväkodin johtajien työssä.

Varhaiskasvatuslain 15 § kirjaus siitä, että lapsella on oikeus saada yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä tukea heti tuen tarpeen ilmettyä sekä myös tehostettua ja erityistä tukea. Tällä henkilöstölisäyksellä vastataan lain velvoittamiin tarpeisiin.

Lisäksi varhaiskasvatuksen osalta on tarve valmistautua vuoden 2030 lakimuutokseen henkilöstön kelpoisuuksista. Varhaiskasvatuslaki tulee edellyttämään, että lapsiryhmissä on riittävä määrä varhaiskasvatuksen opettajia, sosionomeja sekä lastenhoitajia. Tähän valmistautuminen pyritään hoitamaan asteittain, jotta Kauhava täyttää lakiuudistuksen 2030. Varhaiskasvatukseen esitetään yhden lastenhoitajan nimekkeen muuttamista varhaiskasvatuksen sosionomiksi. Talousvaikutus on kokonaisuuden kannalta vähäinen. Varhaiskasvatuksen sosionomin palkka on korkeampi kuin lastenhoitajalla.

Lisäksi varhaiskasvatuksen tehtäväalueelle esitetään yhtä päiväkodin johtajan toimea lisättäväksi. Päiväkodin johtajan toimi sijoittuu Evijärven Tuulentupaan. Kauhavan kaupunki tuottaa Evijärven kunnan varhaiskasvatuspalvelut ja laskuttaa Evijärveä toteuman mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen palveluverkostoa tulee arvioida alkuvuoden 2026 aikana, huomioiden lasten määrä ja syntyvyys.

Budjettiesityksessä käyttötalouden osalta voidaan todeta seuraavaa:

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden 2026 talousarvioesityksen toimintakulut ovat 25.458.640 €. Käyttösuunnitelman 2025 vastaava summa on 24.111.960 €. Tilinpäätöksen 2024 toimintamenot olivat 24.692.040 €.

Toimintatuotot vuoden 2026 esityksessä ovat 1.712.020 €. Käyttösuunnitelman 2025 vastaava summa on 1.603.500 €. Tilinpäätöksessä 2024 ne olivat 2.137.090 €. Toimintatuottojen hiipuminen johtuu valtion asettamien varhaiskasvatusmaksujen tuloarajojen merkittävästä nousemisesta, minkä vuoksi varhaiskasvatustuotot pienenevät selvästi.

Toimintakatteenä vuodelle 2026 muodostuu esityksessä -23.746.620 €. Se on 1.238.160 € enemmän kuin käyttösuunnitelmassa 2025 (-22.508.460 €). Tilinpäätöksessä 2024 toimintakate oli -22.554.950 €.

Investoinnit

Investointeihin otettavan hankkeen / hankinnan kustannusten on oltava vähintään 10.000 euroa. Käyttöomaisuuden vuosikorjausmenot budjetoidaan käyttötalouteen, ainoastaan peruseräparannuskustannukset otetaan uushankintojen lisäksi investointeihin. Kukin toimielin tekee omat esityksensä.

Investointiesityksessä on esitetty perusopetukseen ja lukiokoulutukseen 41.000 € sekä varhaiskasvatukseen on esitetty sekä pihaleikkivälineitä että korjattavia sisäkalusteita hankittavaksi 75.000 € arvosta. Perusopetuksen

ja lukiokoulutuksen osalta tavoitteena on lisätä turvallisuutta ja siihen liittyvää viestintää. Lisäksi perusopetukseen ja lukiokoulutukseen on tavoitteena lisätä koulupäivän aikana liikkumista hankkimalla virtuaalipelivälineitä.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan investointiesitys vuodelle 2026 on yhteensä 116.000 €.

Esityslistan liitteenä ovat talousarvion laadintaohje, henkilöstösuunnitelma ja talousarvioesitys. Taloussuunnitelma vuosille 2027–2028 ja talousarvion tekstiosa käsitellään kasvatus- ja opetuslautakunnan seuraavassa kokouksessa.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Jonna Heikkilä

Päätösehdotus

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyy kasvatus- ja opetuslautakunnan

1. strategiset tavoitteet mittareineen ja tavoitetasoineen vuodelle 2026
2. talousarvion vuodelle 2026
3. henkilöstösuunnitelman vuodelle 2026
4. investointiesityksen

Päätös

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi yksimielisesti sivistysjohtajan päätösehdotuksen.

Pöytäkirjaan merkittiin, että opetuspäällikkö ja lukion rehtori olivat paikalla kokouksessa asian käsittelyn ajan klo 18.28–18.49 ja he poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Lisätietoja

Sivistysjohtaja Jonna Heikkilä, puh. 044 4834 805,
etunimi.sukunimi@kauhava.fi
